

AURORA VENTURINI

Täditütred

*Hispaania keelest tõlkinud
Mari Laan*

Tõlgitud väljaandest:

Aurora Venturini

Las Primas

Tusquets Editores, 2021

Toimetanud Triinu Tamm

Korrektuuri lugenud Lauri Eesmaa

Kujundanud Maris Kaskmann

© Liliana Viola, Aurora Venturini pärija, 2007. Avaldatud kokkuleppel agentuuriga
Agencia Literaria CBQ. Kõik õigused kaitstud.

© Tõlge ja saatesõna. Mari Laan ja Loomingu Raamatukogu, 2025

© Kaanefoto. Nora Lezano

Kolleegium

Toomas Haug, Tiit Hennoste, Maarja Kangro, Lauri Kitsnik, Hasso Krull,

Maria-Kristiina Lotman, Ilona Martson, Mati Sirkel, Elle-Mari Talivee,

Marek Tamm, Jaak Tomberg, Udo Uibo

Toimetus

Harju 1, 10146 Tallinn

Tel: 627 6425

E-post: LR@loominguraamatukogu.ee

Trükkitud Pakett

ISSN 1406-0515

ISBN 978-9916-755-58-7 (trükis)

ISBN 978-9916-755-59-4 (epub)

ESIMENE OSA

ALAARENENUD LAPSEPÕLV

Minu ema oli õpetaja tal oli kaardikepp ja valge kittel ta oli väga range aga hea õpetaja ühes äärelinna koolis kus käisid lapsed kes polnud isegi keskklassist ja ka mitte eriti andekad. Kõige tublim oli poepidaja poeg Rubén Fiorlandi. Ema töötles ulakate laste päid kaardikepiga ja saatis nad nurka seisma värvilisest papist eeslikõrvad peas. Harva juhtus et mõni paharet oma tegu kordas. Ema uskus et mõistus tuleb pähe pepu kaudu. Kolmas klass kutsus teda kolmanda klassi õpetajapreiliks kuigi ta oli abielus minu isaga kes jättis ta maha ja ei tulnud enam kunagi koju tagasi pereisa kohust täitma. Ema andis ennelõunal tunde ja kell kaks tuli koju. Lõuna oli siis juba valmis sest tõmmu Rufina kes talitas tubli perenaisena oskas süüa teha. Mul oli kõrini iga päev hautiste söömisest. Õue peal kaagutas kanala mis meid toitis ja aialapil võrsusid imelised kuldsed kõrvitsad taevastest kõrgustest alla heidetud ja sukeldunud päikesed, nad kasvasid kõrvuti kannikestega ja kidurate roosipõõsastega mille eest keegi ei hoolitsenud, nemad lisasid kangekaelselt sellele viletsale solgiaugule aroominüansi.

Ma ei ole kunagi kellelegi tunnistanud et õppisin kella tundma kahekümneaastaselt. See ülestunnistus on piinlik ja on üllatav. See on piinlik ja on üllatav põhjusel mille te saate minu kohta teada hiljem ja mulle tuleb meelde palju küsimusi. Eriti tuleb mulle meelde küsimus: mis kell on? Tõesõna, ma ei tundnud kella ja kellad kohutasid mind samamoodi nagu mu õe ratastooli vurin.

Õde kes oli rohkem alaarenenud kui mina oskas küll kella numbri lauda lugeda aga ei osanud raamatuid lugeda. Me ei olnud tavalised et mitte öelda me ei olnud normaalsed.

Põrr... põrr... põrr... ümises mu õde Betina oma õnnetust mööda aeda ja plaaditud siseõue ringi kärutades. Põrin oli ilatseva ilastaja ilast lige. Vaene Betina. Looduse eksitus. Vaene mina, samuti eksitus ja veelgi enam ema kelle koormaks olid unustus ja ebardid.

Aga sellel mandunud maamunal tuleb ette igasugust. Seepärast ei ole loogiline liialt kurvastada mitte millegi ega kellegi pärast.

Mõnikord ma mõtlen et oleme unenägu või košmaar mis päevast päeva tegelikkuseks saab ja ühel hetkel lakkab olemast, lakkab ilmumast hingelinal ja ei piina meid rohkem.

BETINAL ON HÄIRITUD PSÜÜHIKA

See oli ühe psühholoogi diagnoos. Ma ei tea kas ma kirjutasin õigesti. Mu õe selgroog oli kõver, kui ta istus tundus ta selja tagant nagu mingi küürakas mutukas lühikeste jalgade ja täiesti uskumatute kätega. Vanamutt kes käis meie sukki nõelumas arvas et emale tehti raseduste ajal viga, Betina ajal hirmsamini.

Küsisin psühholoogilt, vuntsikestega ja kokku kasvanud kulmudega preililt, mis tähendab psüühika.

Ta vastas et see on seotud hingega, aga et mina ei saa sellest aru enne kui ma suuremaks kasvan. Aga ma aimasin et hing on justkui valge lina mis on keha sees ja kui see märdub muutub inimene idioodiks, täpselt nagu Betina ja natuke nagu mina.

Kui Betina pöristades ümber laua tiirutas hakkasin tähele panema et tema ratastooli seljatoe ja istme vahelisest praost paistab saba, ja ma mõtlesin et see on hing mis temast välja immitseb.

Usutlesin uuesti psühholoogi, seekord et kas hing on eluga seotud ja tema vastas et on ja lisas et kui enam ei ole siis inimene sureb ja hing läheb taevasse kui ta on olnud hea või põrgusse kui ta oli halb.

Pörr... pörr... pörr... lohistas Betina oma hinge enda järel ja ma märkasin et see on iga päevaga üha pikem ja hallide plekkidega ja ma järeldasin et varsti kukub see tal küljest ära ja Betina sureb. Aga mul oli sellest ükskõik sest ta tekitas minus vastikust.

Kui oli söögiaeg, pidin mina õele süüa andma ja ma toppisin talle meelega toitu valesse auku ja pistsin lusikat silma, kõrva, ninna, enne kui see tema suure suu sisse jõudis. Ai... ai... ai... halises see hädine räpakott.

Ma võtsin tal juustest kinni ja surusin ta näo taldrikusse ja siis ta jäi vait. Mina ei olnud oma vanemate eksimustes süüdi. Pidasin plaani tema hingesabale peale astuda. Lood põrgust hoidsid mind tagasi.

Ma olin katekismust lugenud ja „sina ei pea tapma“ oli mulle mällu sööbinud. Aga üks nätakas täna, teine homme kasvatasi pikemaks seda saba mida teised ei näinud. Seda nägin ainult mina ja rõõmustasin.